

44. REDNA SEJA VLADE RS

Ljubljana, 19. 9. 2019 - Vlada RS se je na svoji 44. redni seji med drugim določila predloga državnih proračunov za leti 2020 in 2021 ter sprejela predlog Zakona o zagotavljanju sredstev za določene nujne programe Republike Slovenije v kulturi. Sprejet je bil tudi Načrt izvajanja finančnih instrumentov za obdobje 2020–2023, katerega so pripravili na MGRT. Vlada se je seznanila s poročilom projektnega sveta za prenovo sistema obdavčitve nepremičnin in se seznanila z analizo plač v javnem sektorju za leto 2018 in s poročilom o gibanju in stanju davčnega dolga na dan 31. december 2018. Vlada pa je sprejela tudi odgovore na več poslanskih vprašanj, in sicer v zvezi s povečanjem števila zaposlenih v javnem sektorju in državni upravi, v zvezi z Zakonom o dolgotrajni oskrbi, v zvezi z dostopom do čiste pitne vode in v zvezi z regionalno infrastrukturo.

Predloga državnih proračunov za leti 2020 in 2021

Vlada je danes določila predloga državnih proračunov za leti 2020 in 2021, ki zasledujeta fiskalno pravilo. Slednje predvideva postopno uravnoteženje prihodkov in izdatkov državnih proračunov brez zadolževanja. Odhodki so za prihodnje leto določeni v višini 10,35 milijarde evrov, kar je 1,9 % več kot v rebalansu letošnjega proračuna, prihodki pa se bodo po načrtih zvišali za 4,5 % na nekaj manj kot 10,82 milijarde evrov.

Vlada je pri pripravi predlogov proračunov, ki ju pošilja DZ v sprejem in Fiskalnemu svetu RS v oceno, med drugim upoštevala Odlok o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2020 do 2022 in jesensko gospodarsko napoved Urada RS za makroekonomske analize in razvoj.

Zaradi napovedanega umirjanja gospodarske rasti v prihodnjem letu je vlada zgornjo mejo dovoljenih odhodkov za leto 2020 v predlogu proračuna v primerjavi z julija potrjenim razrezom znižala za 100 milijonov evrov na 10,35 milijarde evrov, kar je 1,9 % več kot v rebalansu letošnjega proračuna. Prihodki so v predlogu proračuna za leto 2020 načrtovani v višini nekaj manj kot 10,82 milijarde evrov, kar je 4,5 % več kot v rebalansu proračuna za leto 2019. Načrtovani proračunski presežek za leto 2020 tako znaša 467,9 milijona evrov oziroma 0,9 % BDP.

V predlogu proračuna za leto 2021 so prihodki načrtovani v višini dobrih 11,11 milijarde evrov, kar je 2,7 % več kot v predlogu proračuna za 2020. Odhodki bodo po načrtih dosegli nekaj manj kot 10,46 milijarde evrov, kar je 105 milijonov evrov več od odhodkov, načrtovanih v predlogu proračuna za 2020. Načrtovani proračunski presežek za leto 2021 znaša 656,6 milijona evrov oziroma 1,2 % BDP.

Vlada bo skupaj s predlogoma proračunov za prihodnji dve leti DZ predložila še spremljajoče dokumente – Proračunski memorandum za leti 2020 in 2021, predlog Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2020 in 2021 ter ostale dokumente, ki so obvezni sestavni del proračunskega paketa.

V predlogu zakona o izvrševanju proračunov je določena tudi povprečnina za občine, in sicer za leto 2020 v višini 589,11 evra in za leto 2021 v višini 588,30 evra. Predlog zakona določa tudi letni dodatek za upokoјence za leto 2020, ki ga bomo izplačali v naslednjih zneskih:

- pri pokojninah v znesku do 500 evrov se letni dodatek izplača v višini 440 evrov;
- pri pokojninah v znesku od 500,01 evra do 600 evrov se letni dodatek izplača v višini 300 evrov;
- pri pokojninah v znesku od 600,01 evra do 700 evrov se letni dodatek izplača v višini 240 evrov;
- pri pokojninah v znesku od 700,01 evra do 860 evrov se letni dodatek izplača v višini 190 evrov;
- pri pokojninah v znesku, višjem od 860,01 evra, se letni dodatek izplača v višini 130 evrov.

Za letni dodatek upokoјencem bo v letu 2020 namenjenih 145 milijonov evrov.

Predlog Zakona o zagotavljanju sredstev za določene nujne programe Republike Slovenije v kulturi

Na področju kulture se že od leta 2009 beleži vpad investicijskih in razvojnih vlaganj. Da bi zagotovili enakomeren razvoj na področju kulture, konkurenčnost slovenskega jezika v digitalnem okolju, ohranjanje najbolj ogrožene kulturne dediščine in dostopnost do kulturnih dobrin, bodo sredstva v sklopu predlaganega zakona namenjena za določene nujne programe, kot so: sanacija najbolj ogroženih in najpomembnejših kulturnih spomenikov, ureditev osnovnih prostorskih pogojev in nakup opreme za javne zavode s področja kulture katerih ustanoviteljica je država ali lokalna skupnost, podpora razvoju sodobnih knjižničnih storitev v potujočih knjižnicah, s sofinanciranjem nakupa ali obnov bibliobusov, ohranjanje in obnova najbolj ogrožene in najpomembnejše slovenske filmske, glasbene, baletne in plesne dediščine ter digitalizacija kulturne dediščine, gradnja najbolj ogroženih gradnikov infrastrukture za slovenski jezik v digitalnem okolju, zagotavljanje najnujnejših prostorskih pogojev in opreme za razvoj ljubiteljske kulture po lokalnih skupnostih in mladinske kulturne dejavnosti ter odkupi predmetov kulturne dediščine in sodobne umetnosti.

Načrt izvajanja finančnih instrumentov za obdobje 2020-2023

Vlada je sprejela Načrt izvajanja finančnih instrumentov za obdobje 2020–2023, ki ga je pripravilo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Vsebinsko podlago za dokumenta predstavljajo Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, Ključni elementi finančnih instrumentov v programskem obdobju 2014–2020 ter Predhodna ocena finančnih instrumentov 2014–2020. S poslednjo je bilo ugotovljeno nekaj vrzeli na področju raziskav, razvoja in inovacij, malih in srednje velikih podjetij, urbanega razvoja in energetske učinkovitosti.

Skupni znesek sredstev za finančne instrumente za obdobje upravičenosti do leta 2023 znaša 253 mio evrov.

Poročilo projektnega sveta za prenovu sistema obdavčitve nepremičnin

Projektne svet v poročilu ugotavlja, da so ključne naloge oziroma postopki, vezani na izvajanje drugega systemskega množičnega vrednotenja, potekale skladno s spremenjeno časovnico, določeno z Zakonom o množičnem vrednotenju nepremičnin (ZMVN-1) ter novelo ZMVN-1A. Projektne svet ugotavlja tudi, da je večina podatkov zagotovljenih in kakovostno ustreznih za izvedbo drugega systemskega množičnega vrednotenja.

Projektne svet ugotavlja tudi, da glede na sprejet terminski načrt, zlasti na področju zagotavljanja podatkov o dejanski rabi zemljišč javne cestne in javne železniške infrastrukture, prihaja do zamud, kar bo vplivalo na nadaljevanje prenovu sistema obdavčitve nepremičnin po sprejeti časovnici. Poleg tega projektne svet ugotavlja, da je treba po izvedbi drugega systemskega vrednotenja nadaljevati proces prenovu sistema obdavčitve nepremičnin.

Za nadaljevanje izvedbe množičnega vrednotenja je potrebno, da Ministrstvo za okolje in prostor organu vrednotenja zagotovi dodatne kadre ter tudi sredstva, kot so bili predvideni ob sprejemanju ZMVN-1.

Projektne svet ugotavlja, da je vodenje uradnih evidenc podatkov ter skrb za njihovo kakovost stalna naloga državnih organov in drugih deležnikov, ki evidence vodijo oziroma prispevajo podatke zanje. Glede na prejeta poročila projektne svet ugotavlja, da bo potrebno nadaljevati tudi z izboljšavo podatkov o podrobnejši namenski rabi zemljišč in dejanski rabi vodnih zemljišč ter dokončati projekt pozicijske izboljšave podatkov zemljiškega katastra v skladu s sprejetimi termini.

Projektne svet predlaga, da se vzporedno z drugim systemskim vrednotenjem nepremičnin delo glede izboljšav že evidentiranih podatkov nadaljuje s ciljem še višje kakovosti še pred uvedbo prve obdavčitve nepremičnin po novem sistemu.

Projektne svet predlaga vsem upravljavcem zbirk prostorskih podatkov, ki so potrebni za izvajanje množičnega vrednotenja nepremičnin, naj tudi po izvedbi drugega cikla systemskega vrednotenja nepremičnin nadaljujejo z vzpostavljanjem novo načrtovanih evidenc prostorskih podatkov v skladu z roki, zapisanimi v zakonodaji, in tem nalogam namenijo visoko prioriteto. S tem bodo nadaljnji cikli množičnega vrednotenja dajali še boljše in pravilnejše posplošene tržne vrednosti posameznim nepremičninam.

Analiza plač v javnem sektorju za leto 2018

Analizo je pripravilo Ministrstvo za javno upravo na podlagi Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS).

Analiza izhaja iz podatkov, ki jih proračunski uporabniki v skladu z ZSPJS pošiljajo v Informacijski sistem za posredovanje in analizo podatkov o plačah, drugih izplačilih in številu zaposlenih v javnem sektorju (ISPAP). Nanašajo se na obdobje od januarja do decembra 2018 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2017.

V analizi so analizirani podatki o masi bruto plač, povprečni mesečni plači, število zaposlenih, podatki o izplačilih za delovno uspešnost in dodatkih ter o izplačilih za delo preko polnega delovnega časa in dežursta.

Masa bruto plač v javnem sektorju je leta 2018 znašala 3.899 mio. EUR (leta 2017 3.739 mio. EUR) in se je povišala za 4,3 % glede na leto 2017, kar znaša približno 160 mio. EUR

Povprečna mesečna plača javnega sektorja se je leta 2018 glede na leto 2017 povišala za 2,3 % in je znašala 1.928 EUR (leta 2017 1.885 EUR).

Povprečno mesečno število zaposlenih na podlagi opravljenih ur je leta 2018 znašalo 169.460 (leta 2017 166.355) in se je povišalo za slaba dva odstotka.

Stanje davčnega dolga

Vlada se je seznanila s poročilom o gibanju in stanju davčnega dolga na dan 31. december 2018. Leta 2018 se je davčni dolg znižal za 4,9 %.

Vlada mora skladno z Zakonom o javnih financah DZ hkrati z zaključnim računom državnega proračuna za posamezno leto predložiti podatke o stanju in gibanju davčnega dolga v preteklem letu.

Finančna uprava RS (FURS) je leta 2018 pobrala neto 16.604.720.806 evrov prihodkov za vse štiri blagajne javnega financiranja (proračun države, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, Zavod za zdravstveno zavarovanje in proračune občin), kar je 1.077.432.772 evrov oziroma za 6,9 % več kot leto prej.

Po stanju na dan 31. decembra 2018 je davčni dolg za vse blagajne javnega financiranja znašal 1.204.717.178 evrov. Leta 2018 se je znižal za 62.328.512 evrov oziroma 4,9 %. Trend njegovega zniževanja se nadaljuje že pet let, od ustanovitve FURS v letu 2014 se je skupaj znižal za 293.108.195 evrov oziroma 19,6 %.

Pri spremljanju gibanja davčnega dolga je poleg znižanja njegovega absolutnega zneska v primerjavi s predhodnim obdobjem treba upoštevati tudi gibanje deleža dolga glede na letno pobrane javnofinančne prihodke FURS. Delež davčnega dolga za vse javnofinančne blagajne v vseh letno pobranih javnofinančnih prihodkih FURS je leta 2018 zdrsnil na 7,3 %, leta 2014, ko je bil ustanovljen FURS, pa je znašal 10,4 %.

S ciljem obvladovanja davčnega dolga je FURS izvajal številne ukrepe za spodbujanje prostovoljnega plačevanja in izterjave: opominjanje, pobote obveznosti z zapadlimi

terjatvami, unovčitve predloženih zavarovanj, davčno izvršbo, druge zahtevnejše ukrepe uveljavljanja davčnega dolga in predlagal stečaje ali izbrise. Povečanje pobranih javnofinančnih prihodkov ob hkratnem zniževanju davčnega dolga kaže tudi v letu 2018 na učinkovitejše pobiranje dajatev.

Davčni dolg po stanju na 31. december 2018 je glede na možnosti izterjave razdeljen na aktivni dolg v višini 684.023.147 evrov (56,8 %) in pogojno izterljivi dolg v višini 520.694.031 evrov (43,2 %).

FURS je pri izterjavi znatnega dela davčnega dolga zelo omejen. Če sodišče odloči, da se zoper dolžnika začne postopek zaradi insolventnosti, se za dolg ne sme voditi postopek izvršbe niti zavarovanja. Po stanju na 31. december 2018 je bil obseg pogojno izterljivega dolga, prijavljenega v insolvenčne postopke, 470 milijonov evrov, kar predstavlja skoraj 40 % davčnega dolga.

Leta 2018 je FURS poslal dolžnikom 704.334 opominov in izdal 326.158 sklepov o davčni izvršbi za novonastale davčne in nedavčne obveznosti ali kot nov ukrep izterjave v skupnem znesku 1.220.068.603 evrov. Z izvedenimi ukrepi je bilo izterjanih 539.996.528 evrov dolga, kar je v primerjavi s predhodnim letom za 65.732.363 evrov oziroma 13,9 % več dolga.

Odgovor na poslansko vprašanje v zvezi s povečanjem števila zaposlenih v javnem sektorju in državni upravi

Vlada je sprejela odgovor na poslansko vprašanje v zvezi s povečanjem števila zaposlenih v javnem sektorju in državni upravi in ga posreduje Državnemu zboru. V zvezi s postavljenimi vprašanji v prvem sklopu poslanskega vprašanja vlada uvodoma pojasnjuje metodologijo zbiranja in prikazovanja podatkov o zaposlenih v javnem sektorju s strani posameznih subjektov javnega sektorja, na podlagi katerih tudi Ministrstvo za javno upravo (MJU) spremlja gibanje zaposlenosti v javnem sektorju.

Podatki o plačah in drugih izplačilih se posredujejo in zbirajo za javni sektor, ki ga za spremljanje sistema in politike plač po Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS) sestavljajo državni organi in samoupravne lokalne skupnosti, javne agencije, javni skladi, javni zavodi in javni gospodarski zavodi ter druge osebe javnega prava, ki so posredni uporabniki državnega proračuna ali proračuna lokalne skupnosti, in sicer:

- za zagotavljanje javnosti plač v javnem sektorju, v skladu z 38. členom ZSPJS,
- za izdelavo analiz v skladu z 39. členom ZSPJS in izračunavanje finančnih učinkov ukrepov v zvezi s plačami v javnem sektorju.

Zavezanci za poročanje so pravne osebe javnega sektorja, ki same posredujejo podatke prek informacijskega sistema za posredovanje in analizo podatkov o plačah v javnem sektorju – ISPAP, ki je vzpostavljen na Agenciji Republike Slovenije za javnopravne

evidence in storitve - AJPES, v skladu z določili Pravilnika o metodologiji za posredovanje in analizo podatkov o plačah, drugih izplačilih in številu zaposlenih v javnem sektorju.

Skladno z navedenim MJU med drugim prikazuje podatke o gibanju zaposlenosti po posameznem proračunskem uporabniku, ki dajejo vpogled v število zaposlenih, in sicer na podlagi preračuna števila plačanih ur v posameznem mesecu, vključno z nadurami. V podatek o številu zaposlenih so vključeni tudi zaposleni, ki prejemajo nadomestila, ki gredo v breme delodajalca, niso pa vključeni zaposleni: ki so prejeli nadomestilo plače iz drugega finančnega vira (zdravstvene ali pokojninske blagajne – nadomestilo plače v času porodniškega dopusta in dopusta za varstvo in nego otroka, nadomestilo plače v času bolniške odsotnosti nad 30 delovnih dni,....); tisti, ki so napoteni na delo v tujino (detaširani javni uslužbenci) in zaposleni po programu javnih del.

Upošteva se navedeno metodologijo prikazovanja števila zaposlenih, tj. po podatkih, ki dajejo vpogled v število zaposlenih, na podlagi preračuna števila plačanih ur, vlada pojasnjuje, da se je število zaposlenih meseca aprila 2019 (169.962,20) v primerjavi s septembrom 2018 (169.943,81), povečalo le za 18,39. Povečanje števila zaposlitev za 4000, kot ga navaja poslanec v pisnem poslanskem vprašanju je sicer mogoče razbrati iz metodologije, ki šteje zaposlitve (vsi zaposleni, ki so prejeli katerokoli vrsto izplačila), po kateri se javnega uslužbenca ali funkcionarja, ki dela na več delovnih mestih in/ali pri več proračunskih uporabnikih, šteje večkrat.

Po tej metodologiji se je število zaposlitev v obdobju od meseca septembra 2018 do meseca aprila 2019 res povišalo za 4189 in se je večina novih zaposlitev zgodila v naslednjih dveh podskupinah dejavnosti proračunskih uporabnikov (RPU): Javni zavodi in drugi izvajalci javnih služb s področja vzgoje, izobraževanja in športa in Javni zavodi in drugi izvajalci javnih služb s področja zdravstva. V teh dveh podskupinah dejavnosti RPU se je število zaposlitev povišalo za 1515 in 1828 zaposlitev, kar je večina (3343 zaposlitev) povišanje števila zaposlitev glede na povišanje v celotnem javnem sektorju (4189 zaposlitev).

Razlogi za povečanje so povezani z zagotovitvijo skladnosti s standardi in normativi v omenjenih dejavnostih in v povečanju potreb po storitvah. Na področju izobraževanja je rast števila zaposlenih povezana z večjim številom otrok in njihovo vključenostjo v vrtce, večjo ponudbo visokošolskih programov, razvojem izobraževanja odraslih ter vseživljenjskim učenjem. V zdravstvu prispeva k naraščanju potreb poleg staranja prebivalstva tudi hiter razvoj medicinskih tehnologij in večja osveščenost prebivalstva.

Odgovor na poslansko vprašanje glede dolgotrajne oskrbe

Vlada je na današnji redni seji sprejela odgovor na poslansko vprašanje v zvezi z Zakonom o dolgotrajni oskrbi. Starostna struktura prebivalstva se spreminja. Danes je v Sloveniji 19,7 % oseb starejših od 65 let. Za leto 2050 projekcije napovedujejo, da bo delež navedene populacije 30 %, pri čemer naj bi se delež starejših od 80 let iz 5 % v letu 2016 do leta 2050 povečal na 11,4 %. Ker v Sloveniji nimamo enotne sistemske ureditve

področja dolgotrajne oskrbe, se soočamo z razdrobljenostjo in neenakostjo v dostopu do storitev. Pomembno bolj imamo razvito institucionalno oskrbo kot oskrbo v skupnosti. Delež posteljnih kapacitet na področju dolgotrajne oskrbe je v Sloveniji v primerjavi s povprečjem držav članic OECD (49,7 postelj na 1000 prebivalcev, starih nad 65 let) nadpovprečen (54,5 postelj na 1000 prebivalcev, starih nad 65 let). V Sloveniji se srečujemo z velikim pritiskom na institucionalno varstvo, eden izmed razlogov je gotovo slabša razvitost in nezmožnost dostopa do integrirane oskrbe v skupnosti. Kljub navedenemu pa ne moremo trditi, da se v Sloveniji ne zagotavljajo pravice oziroma storitve s področja dolgotrajne oskrbe, saj se te deloma zagotavljajo v obliki denarnih prejemkov, socialnovarstvenih storitev na domu in v obliki institucionalne oskrbe, deloma tudi v okviru storitev zdravstvene nege v institucijah in na domu. Slovenija se vseskozi usmerja k črpanju kohezijskih sredstev, s katerimi se izvajajo projektne aktivnosti, ki na eni strani omogočajo raziskovanje potencialnih problemov in morebitnih mankov v načrtovanih rešitvah in mehanizmih ter predstavljajo pomoč pri kalibriranju orodij, oblikovanju oziroma uravnavanju protokolov sodelovanja med različnimi deležniki, oblikovanju novih storitev, iskanju možnosti optimalnih rešitev in nenazadnje tudi zbiranju podatkov, ki se jih na nacionalni ravni ne zbira, na drugi strani pa izvedbo storitev, ki so v času trajanja projektov za upravičence brezplačne, lokalnim okoljem pa nova znanja za strokovne delavce in tudi za izvajalce neformalne oskrbe in nova delovna mesta.

Leta 2017 je bila pristojnost priprave predloga zakona o dolgotrajni oskrbi prenesena na Ministrstvo za zdravje, to pa bo pri pripravi sistemskih rešitev sledilo časovnici in Programu dela Vlade Republike Slovenije za leto 2019, skladno s katerim bo zakon o dolgotrajni oskrbi lahko sprejet v prvi polovici leta 2020.

Predlogi sistemskih ukrepov na področju dolgotrajne oskrbe gredo v smeri: enotne definicije dolgotrajne oskrbe, vzpostavitve enotne vstopne točke, uvedbe enotne ocene upravičenosti do dolgotrajne oskrbe, koordiniranega izvajanja, vzpostavitve učinkovitega integriranega javnega, strokovnega, finančnega, upravnega nadzora, možnosti upravičenca, da izbira med različnimi oblikami dolgotrajne oskrbe, uvedbi novih storitev, tudi storitev za ohranjanje in krepitev samostojnosti ter storitev e-oskrbe, uvedbi informacijske podpore celotnemu procesu dolgotrajne oskrbe, podpore izvajalcem neformalne oskrbe, vzpostavitvi nacionalnega sistema kakovosti storitev ter višjega zagotavljanja javnih sredstev za pravice iz dolgotrajne oskrbe in s tem manjšo finančno obremenitev posameznika, družine in lokalne skupnosti.

Na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti se zavedajo pomena prostovoljcev, ki dopolnjujejo formalne oblike oskrbe in prispevajo h kakovosti bivanja ter sodobnih konceptov dela s stanovalci. Domovi za starejše se razvijajo kot centri ponudbe raznolikih storitev in programov za starejše v lokalnem okolju. Raznolike storitve dajo možnost izbire specifičnim potrebam, željam in zahtevam uporabnikov. S pomočjo prostovoljcev se domovi lažje razvijajo kot stičišče druženja različnih generacij in se bolje odzivajo na potrebe.

Za vključevanje prostovoljcev je poleg razvojne usmerjenosti domov pomembna tudi pripravljenost lokalnega okolja. MDDSZ vključevanje prostovoljcev spodbuja kot primere dobrih praks, ki jih v okviru svojih aktivnosti razširja med izvajalci domskega varstva starejših. Med navedene aktivnosti spadajo akcije, ki se pripravljajo v sodelovanju s Skupnostjo socialnih zavodov Slovenije in medijsko hišo Delo, kot so: Najtoplejši dom, Super senior in Super zaposleni v domu za starejše. V okviru akcije Najtoplejši dom je eno izmed priznanj prejel Koroški dom starostnikov Slovenj Gradec, ki je med izvajalci najuspešnejši pri vključevanju prostovoljcev in ima pri 92 stanovalcih v svoje delovanje in izvirne prakse vključenih do 30 prostovoljcev.

Odgovor na poslansko vprašanje v zvezi z dostopom do čiste pitne vode

Vlada odgovarja, da je bila ustavna pravica do pitne vode vpisana v slovensko ustavo leta 2016, s čimer je bila ta pravica (na mednarodni ravni priznana leta 2010) v Sloveniji zaščiten na najvišji pravni ravni. Na tem mestu je treba opozoriti, da gre za pravico do pitne vode in ne za pravico do »čiste« pitne vode. Skladno z Ustavo Republike Slovenije ima vsakdo pravico do pitne vode, poleg tega so vodni viri javno dobro in služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev. Prav tako ustava določa tudi, da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko samoupravnih lokalnih skupnosti neposredno in neprofitno. Poglavitni namen novega 70.a člena Ustave Republike Slovenije je v prenosu zaščite vodnih virov iz zakonske ravni na raven ustave. Z zapisom pravice do pitne vode v ustavo je to področje, ki je že sicer relativno dobro normativno urejeno, dobilo najvišji možen pravni pomen, ki bo Republiki Sloveniji zagotavljal ustrezno varovanje te dobrine oziroma bogastva in razvoj z vodo povezanih javnih storitev. Zapis vode v ustavo predstavlja pomembno strateško odločitev in sporočilo v času, ko vprašanje virov in oskrbe s pitno vodo postaja vse bolj globalno. Projekt prilagajanja zakonov in podzakonskih aktov se je z vzpostavitvijo Medresorske delovne skupine za uskladitev veljavne zakonodaje z zapisom pravice do pitne vode v Ustavo Republike Slovenije v tem mandatu pospešil.

Vlada še ocenjuje, da je že po obstoječi ureditvi ustavna pravica do pitne vode zadovoljivo urejena za državljane preko obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo, zato bo skrb v prihodnje namenjena predvsem izboljšavam javne službe oskrbe s pitno vodo.

Ministrstvo za okolje in prostor je poleg tega v juniju 2019 poslalo v javno obravnavo novelo Zakona o vodah. Namen predlagane dopolnitve zakona je zagotoviti pomoč posameznim občinam, če javne oskrbe s pitno vodo niso zmožne zagotavljati, pa gre za primere, ko projektov izgradnje ali rekonstrukcije sistemov za oskrbo s pitno vodo ni mogoče sofinancirati iz sredstev Evropske unije.

Odgovor na poslansko vprašanje v zvezi z regionalno infrastrukturo

Poslanec navaja, da predvideni proračun za naslednji dve leti zmanjšuje delež sredstev (so)financiranja izgradnje nujno potrebne regionalne infrastrukture, kar pomeni poglobljanje delitve, pri čemer bo po njegovem mnenju štajerski konec zopet prikrajšan.

Vlada odgovarja, da je za pripravo predloga proračunov za prihodnji dve leti sprejela razrez proračunskih izdatkov, v okviru katerega se morajo prednostno načrtovati pravice porabe izpolnitev vseh zakonskih obveznosti, obveznosti, ki zapadejo v plačilo v letu 2020 oziroma 2021, investicije, ki predstavljajo največji multiplikator za gospodarsko rast in projekte, ki so sofinancirani z EU sredstvi.

Načrtovanje dinamike odhodkov na projektih Direkcije RS za infrastrukturo (DRSI) poteka skladno z Metodologijo vrednotenja in razvrščanja projektov in Načrtom vlaganj v promet in prometno infrastrukturo za obdobje 2018–2023 (6-letnim drsnim planom) ter upoštevajoč proračunske omejitve (limite).

Na območju Mestne občine Maribor DRSI načrtuje projekte na območju zahodne obvoznice, Ceste proletarskih brigad, ceste Brestanica-Jurij in ceste skozi Malečnik. Na področju javne železniške infrastrukture je ob izvedbi nadgradnje železniške proge Maribor–Šentilj–d.m. in gradnji podvoza na Ljubljanski ulici, v teku tudi gradnja protihrupnih ograj ob železniški progi ob nasipni ulici v Mariboru, kjer je predvidena postavitve obojestranske protihrupne ograje dolžine 107 m na območju nadvoza železniške proge ob Nasipni ulici v Mariboru. Dela bodo zaključena jeseni letos.

Predvidena je tudi izgradnja novega podvoza Ledina, saj obstoječi podvoz nima ustreznih elementov za izvajanje prometa. Investicijska in projektna dokumentacija bo izdelana do konca tega oz. v začetku prihodnjega leta. V kolikor bodo zagotovljena sredstva bo javni razpis za izvedbo gradbenih del objavljen po pridobljenem pravnomočnem gradbenem dovoljenju, predvidoma v drugi polovici leta 2020. Investicijo bosta sofinancirali DRSI in Mestna občina Maribor.

* * *